

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/24638,Tymczasowa-Tarnowska-Komisja-Koordynacyjna-Solidarnosc.html>
2022-05-28, 00:42

Tymczasowa Tarnowska Komisja Koordynacyjna „Solidarność”

Tymczasowa Tarnowska Komisja Koordynacyjna „Solidarność”, od II 1983 pn. Tarnowska Tymczasowa Komisja Koordynacyjna „S” Robotników i Chłopów, ponadzakładowa struktura podziemna powołana 1 V 1982 przez działaczy „S” z woj. tarnowskiego. W III 1982 w Woli Rzędzińskiej k. Tarnowa odbyło się pierwsze spotkanie przedstawicieli podziemnej „S” z zakładów pracy Tarnowa, w którym uczestniczyli Karol Kołodziej (Zakłady Mechaniczne Tarnów, łącznik ze Szpitalem Wojewódzkim), Leonard Łącki, Roman Socha oraz Franciszek Simajchel. Podjęto decyzję o powołaniu konspiracyjnej siatki oporu w regionie oraz o wydawaniu pisma „Wolni i Solidarni”. Nast. spotkanie konsolidujące działaczy „S” z Tarnowa i okolicy odbyło się w IV 1982 w domu Daniela Kasprzaka w Tarnowie przy ul. Mariana Buczka 24, uczestniczyli w nim L. Łącki, Roman Pasierski, Stanisław Tadel, Stefan Kuczek, Stanisław Gawęł, F. Simajchel oraz R. Socha. Omawiano przygotowania do strajku 13 V 1982. 1 V w zebraniu założycielskim, które odbyło się w domu S. Gawła w Żabnie, udział wzięli m.in.: L. Łącki, S. Tadel, Wiesław Błażejewski, S. Gawęł, R. Socha, S. Kuczek, Wiesław Kowalski, Andrzej Nosek oraz Jerzy Świątek. W II 1983 przemianowano TTKK „S” na TTKK „S” RiCh. Skupiała tajne struktury zakładowe oraz indywidualnych działaczy z zakładów pracy Tarnowa: ZM Tarnów (Marian Pamuła, S. Tadel, S. Kuczek, S. Gawęł, L. Łącki, R. Pasierski), Fabryka Silników Elektrycznych Tamel (Władysław Zawirski, W. Błażejewski), Zakłady Azotowe (F. Simajchel, R. Socha), Zakład Przetwórstwa Chłodniczego (Bronisław Wiatr), Huta Szkła Gospodarczego Tarnów (J. Świątek), Fabryka Maszyn Pralniczych Pralfa (Halina Socha, Andrzej Bulski), Specjalistyczne Przedsiębiorstwo Remontu i Rozruchu Instalacji Przemysłu Chemicznego Chemorozruch w Oświęcimiu, oddział w Tarnowie (Jerzy Lizak), okolicznych

miejsowości: Dąbrowy Tarnowskiej (Mieczysław Pyrcz), Zakliczyna (Jan Pawlina), Trzciany k. Mielca (Stanisław Kalita). TTKK „S” RiCh najaktywniej funkcjonowała w l. 1983–1984, a w jej zebraniach, które odbywały się m.in. w Tarnowie, Tarnowcu, we wsi Kuzie, w Woli Mędrzechowskiej brało udział od 9 do 30 osób. Uczestniczyli w nich również przedstawiciele struktur podziemnych z Przemyśla, Jasła, Bochni, Żegociny. Skupiano się gł. na wydawaniu prasy niezależnej. Od II/III do V 1982 wydawano podziemne pismo „Wolni i Solidarni”, 22 IX 1982 ukazał się 1 nr „Serwisu Informacyjnego”, wydrukowany w Tarnowcu w domu p. Jamrozów przez Zdzisława Sumarę, 18 XI 1982 zmieniono tytuł na „Tarnowski Biuletyn Informacyjny”, od n-ru 7 z 18 I 1983 jako „Tarnina”. Ponadto TTKK „S”/TTKK „S” RiCh drukowała ulotki, organizowała strajki oraz akcje solidarnościowe. Pierwszą akcją inspirowaną i organizowaną przez TTKK „S” był 15-minutowy strajk 13 V 1982. W strajku wzięła udział prawie cała załoga ZM Tarnów.

W konsekwencji strajku w ZM Tarnów zwolniono z pracy 220 pracowników w tym uznanych za inspiratorów protestu działaczy TTKK „S”: S. Gawła i W. Kowalskiego; za posiadanie ulotek nawołujących do uczestnictwa w strajku aresztowano 7 V, a nast. skazano na 1 rok pozbawienia wolności Elżbietę Zarańską.

8 IX 1982 w zw. z peregrynacją w diecezji obrazu Matki Boskiej ułożono na pl. Katedralnym w Tarnowie krzyż kwietny, a 4 XII zastąpiono go stalową konstrukcją o wysokości 14 metrów, który TTKK „S” wzięła pod opiekę jako symbol „S”. Krzyż usunięto dopiero w V 1987 podczas przygotowań do pielgrzymki Jana Pawła II. W II 1983 przedstawiciele TTKK „S” RiCh (L. Łacki, F. Simajchel, R. Socha, R. Pasierski i S. Kuczek) zostali przyjęci przez ordynariusza diecezji tarnowskiej bp. Jerzego Ablewicza.

24 VIII 1983 W. Kowalski został zatrzymany przez SB, gdy wychodził z terenu Zakładów Azotowych. Znalaziono przy nim 1,8 tys. ulotek. Podczas przesłuchań W. Kowalski załamał się i ujawnił źródło pochodzenia ulotek. W konsekwencji aresztowano L. Łackiego, S. Gawła i J. Lizaka. Struktura zmuszona została do głębszej konspiracji. 24 II 1984 SB

wkroczyła na spotkanie w Koszycach Małych k. Tarnowa, zatrzymani zostali: L. Łącki, Alojzy Warchoń, R. Socha, Karol Krasnodębski, B. Wiatr, M. Pamuła, W. Zawirski oraz W. Błażejowski, którzy uniknęli procesów w wyniku ogłoszonej w VII 1984 amnestii. Aresztowania te jednak doprowadziły do rozbitcia TTKK „S” RiCh, w wyniku czego działalność podziemnej „S” w Tarnowie uległa osłabieniu. W VIII 1985 w miejsce TTKK „S” RiCh powołano MKK „S” Ziemi Tarnowskiej.

Paweł Goleń, Sławomir Chmura

[Tarnów](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)